

Fungování občanských sdružení od účinnosti nového občanského zákoníku

Předpis, který je pro budoucí fungování stávajících občanských sdružení tak klíčový, je **zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník** (dále jen „NOZ“ – nový občanský zákoník), který by měl nabýt účinnosti (tj. měli by se podle jeho ustanovení všichni řídit) dne 1. 1. 2014.

Pozornost, kterou si v souvislosti s občanskými sdruženími vysloužil, má základ v následujících ustanoveních:

- zrušující ustanovení **§ 3080 bod 154.**, kterým se **zrušuje zákon č. 83/1990 Sb.** o sdružování občanů (na jehož základě stávající občanská sdružení existují)

a

- přechodné ustanovení **§ 3045 odst. 1**, jenž stanoví, že účinností NOZ se sdružení podle zákona o sdružování občanů **považují za spolky ve smyslu NOZ** (dále jen „Spolky“)

Z těchto dvou krátkých ustanovení vyplývá „zemětřesení“ pro stávající občanská sdružení, neboť se od samého základu změní právní důvod jejich existence. Jak ze shora uvedeného vyplývá po účinnosti NOZ (od 1. 1. 2014) budou tyto subjekty existovat na základě tohoto kodexu a nikoliv na základě zvláštního zákona, a zároveň se změní jejich právní forma – nadále to nebudou občanská sdružení, ale **Spolky**.

V rámci NOZ nalezneme právní úpravu Spolků především ve zvláštních ustanoveních pro Spolky § 214 - § 302. Jejich zvláštnost spočívá v tom, že úprava v nich obsažená se vztahuje výhradně na Spolky. Na Spolky se totiž vztahují rovněž další ustanovení, a to obecná ustanovení o právnických osobách a obecná ustanovení o korporacích.

Z těchto obecných ustanovení je pro Spolky závazné vše, **co není ve zvláštních ustanoveních upraveno jinak**.

Občanské sdružení registrované ke dni účinnosti NOZ u ministerstva vnitra, se tedy považuje od účinnosti NOZ za Spolek (viz. ustanovení § 3045 odst. 1 NOZ) je povinno přizpůsobit své stanovby ustanovením NOZ do tří let od účinnosti NOZ (tj. do 1. 1. 2017).

Vyplývá z toho, že stávající občanská sdružení nepozbývají účinností NOZ svou právní subjektivitu, ale tato jim zůstává a je dále označována termínem „právní osobnost“.

Neplatí to ale automaticky i pro organizační jednotky s právní subjektivitou (od účinnosti NOZ nazývané „**pobočné spolky**“) – ty musí (**hlavní**) Spolek nechat do rejstříku zapsat, a to do 3 let od účinnosti NOZ (viz. ustanovení § 3045 odst. 2) jinak jejich právní osobnost 1. 1. 2017 zaniká.

SH ČMS má své Stanovy funkční a bude NOZ implementovat do těchto Stanov na V. sjezdu SH ČMS v červenci 2015. V případě, že po účinnosti NOZ se zjistí ve stanovách neplatná (neaplikovatelná, nevymahatelná) ustanovení budeme postupovat v těchto ustanoveních dle NOZ

K názvu Spolku

Stávající spolky mají pro změnu názvu stanovenu lhůtu do **2 let** od účinnosti NOZ – tj. do **1. 1. 2016**.

Z tohoto pravidla je stanovena výjimka pro spolky, jejichž název odporuje ustanovením NOZ, ale které své označení užívají již dlouho, je pro ně příznačné a nehrozí zaměnitelnost nebo klamavost takového názvu.

SH ČM a jeho organizační jednotky užívají své označení dlouho, je pro ně příznačné a proto se název měnit nebude.